

2025 VUOSI- SUUNNITELMA

Yhdyskuntalautakunta ja
Kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

Sisällys

Johdanto	1
Lautakunnan tehtävät ja muutokset 2025	1
Lautakunnan keskeiset toimenpiteet 2025	2
Palvelusuunnitelman 2022–2025 toimenpidekokonaisuudet	2
Talousarvion 2025 sitovat tavoitteet	3
Toimenpiteet 2025	4
Lautakunnan talous.....	8
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN SUUNNITTELU	10
Toiminnan kuvaus	10
Suunniteltu palvelutuotanto ja talous	11
Riskiprofiili	13
Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	13
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN RAKENNUUTTAMINEN JA YLLÄPITO	14
Toiminnan kuvaus	14
Suunniteltu palvelutuotanto ja talous	15
Riskiprofiili	17
Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	18
Palveluverkko.....	18
KESTÄVÄ KAUPUNKI.....	19
Toiminnan kuvaus	19
Suunniteltu palvelutuotanto ja talous	19
Riskiprofiili	21
Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	22
JOUKKOLIIKENNE	23
Toiminnan kuvaus	23
Suunniteltu palvelutuotanto ja talous	23
Riskiprofiili	26
Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	26
Liitteet	27

JOHDANTO

Lautakunnan vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää (kuva), jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.

Vuosisuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkoittaa ja toimeenpanee palvelusuunnitelmaa ja vuosittaista talousarviota. Vuosisuunnitelmaan kootaan lautakunnan alaisen toiminnan suunnittelua ohjaavat palvelusuunnitelmien toimenpidekokonaisuudet ja vuosittaiset talousarviotavoitteet sekä niitä toteuttavat toimenpiteet. Lisäksi vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen palveluryhmien ja -yksiköiden toiminnasta ja taloudesta sekä riskiprofiilin ja keskeiset sisällöt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta. Vuosisuunnitelmassa esitetään myös hankintasuunnitelma.

Vuosisuunnitelmasta raportoidaan lautakunnalle huhtikuun, elokuun ja vuoden lopun tilanteesta.

LAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA MUUTOKSET 2025

Yhdyskuntalautakunnan tehtävänä on järjestää kaupunkirakenteen kehittämistä kokonaisuutena, kaupunkisuunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa koskevat palvelut sekä viranomaispalvelut. Lautakunta vastaa kestävän kaupunkikehityksen ja ympäristöpolitiikan linjausten ja sitoumusten koordinaatiosta, toimeenpanosta, projektoinnista ja seurannasta. Lautakunnalle kuuluu liikenteen hallinta paitsi ympäristö- ja rakennusjaostolle sekä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle kuuluvat tehtävät. Lisäksi lautakunnalle kuuluu tulvariskien hallinta sekä yleisen vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alueesta määrääminen. Lautakunta toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

Kaupunkiympäristön palvelualueen organisaatiossa yhdyskuntalautakunnan järjestämät palvelut jakautuvat kaupunkiympäristön suunnittelun, kaupunkiympäristön rakennuttamisen ja ylläpidon ja kestävän kaupungin palveluryhmiin sekä paikkatietoyksikköön, henkilöstö- ja hallintopalveluihin ja talouspalveluihin. Jätehuoltolautakunnan toimintamenot sekä kaupunginhallituksen ohjauksessa toimiva Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma sisältyvät yhdyskuntalautakunnan talousarvioon.

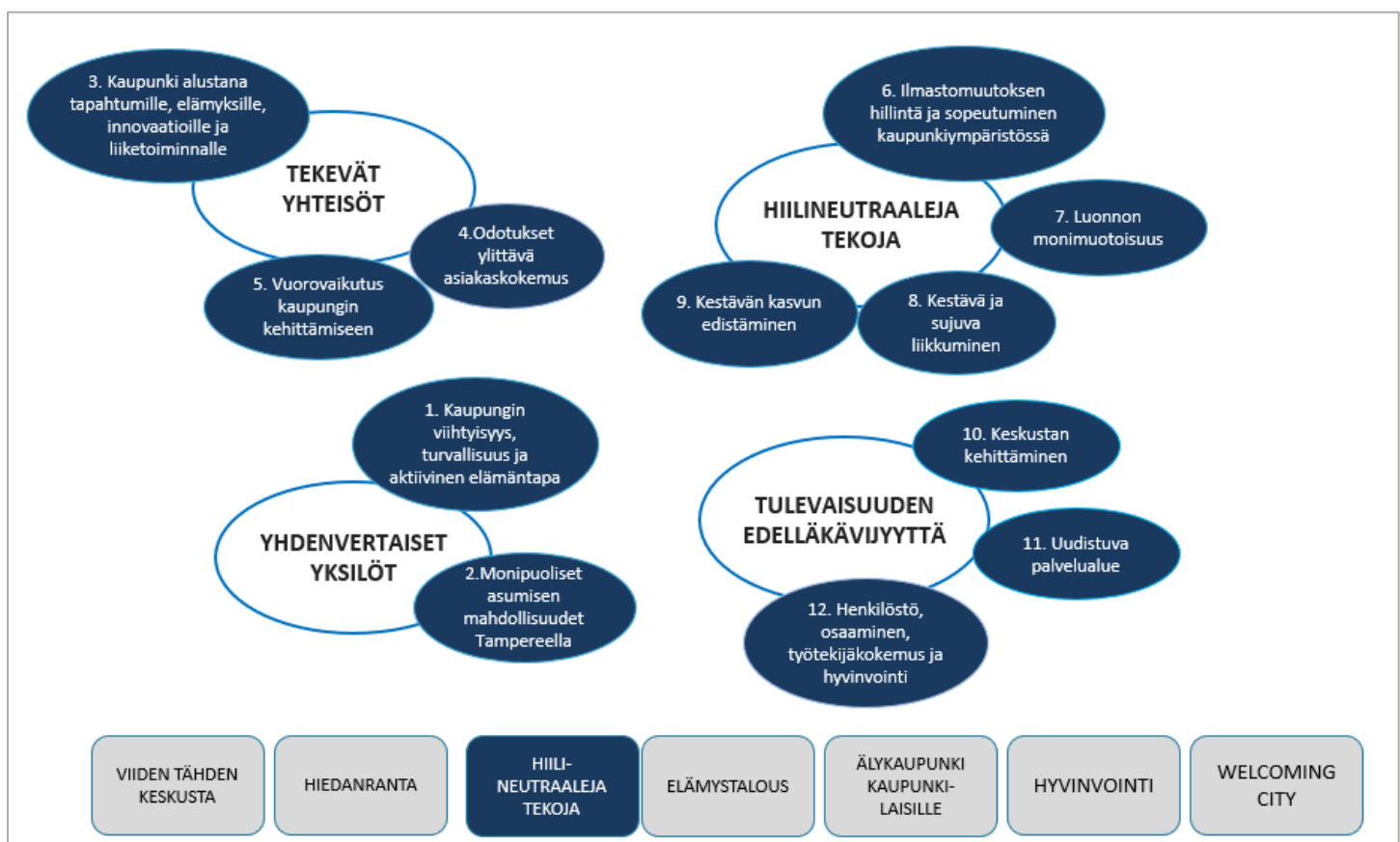
Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toimii Tampereen, Nokian, Oriveden ja Ylöjärven kaupunkien sekä Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden kuntien yhteisenä seudullisena joukkoliikenteen viranomaisena Tampereen kaupunginvaltuuston ja -hallituksen alaisuudessa. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan tehtävänä on järjestää joukkoliikenne Tampereen kaupunkiseudulla yhteistoimintana kaupunkiseudun kuntien kanssa. Yhteistoiminnan tavoitteena on toteuttaa kuntarajat ylittävää yhteistyötä joukkoliikenteen järjestämisessä sekä kehittää ja koordinoida seudullista joukkoliikennettä niin, että palvelutaso paranee ja palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja edullisesti.

LAUTAKUNNAN KESKEISET TOIMENPITEET 2025

Vuosisuunnitelmassa määritellään palvelusuunnitelmien toimenpidekokonaisuuksia ja talousarvion sitovia tavoitteita edistävät toimenpiteet.

Palvelusuunnitelman 2022–2025 toimenpidekokonaisuudet

Palvelusuunnitelman toimenpidekokonaisuudet kuvaavat niitä keskeisiä kokonaisuuksia, joissa lautakunnan alaista toimintaa tulee uudistaa, muuttaa tai painottaa, jotta strategian sekä lautakunnan toiminnan ja palveluiden kehittämisen tavoitteet voidaan saavuttaa. Toimenpidekokonaisuudet ohjaavat vuosittaisten toimenpiteiden määrittelyä.

Talousarvion 2025 sitovat tavoitteet

Talousarviossa vuosittain asetettavat valtuustoon nähden sitovat toiminnan tavoitteet pohjautuvat strategian valtuustokauden tavoitteisiin. Tavoitteita asetetaan ensisijaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille. Alla esitetään kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle ja yhdyskuntalautakunnalle vuodelle 2025 asetetut toiminnan tavoitteet.

Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Nro	Sitova toiminnan tavoite 2025
Asuntotuotanto on alueellisesti monipuolistunut ja Tampereelle valmistuu keskimäärin 716 kohtuuhintaista asuntoa vuosittain	16	Asemakaavoituksella ja tontinluovutuksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen ¹
Osallisuus on vahvistunut	19	Kokemus vaikuttamismahdollisuuksista oman asuinalueen kehittämiseen on parantunut vuoteen 2023 verrattuna
Kaupungin kestävä kasvua on vahvistettu kaavoittamalla 80 % asuinkerrosalasta joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin samoin kuin edistämällä työpaikkojen sijoittamista samoille vyöhykkeille	25	80 % asemakaavoitetusta asuinkerrosalasta sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin
Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on noussut valtuustokauden loppuun mennessä 5 prosenttiyksikköä	26	Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna
Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on noussut valtuustokauden loppuun mennessä 5 prosenttiyksikköä	27	Kestävien liikkumismuotojen suhteellinen kulkutapaosuus on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna
Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on noussut valtuustokauden loppuun mennessä 5 prosenttiyksikköä	28	Raitiotien Pirkkala-Linnainmaa jatko-osuuden rakentaminen on edennyt tavoitellun aikataulun mukaisesti
Luonnon monimuotoisuus kaupunkiympäristössä on vahvistunut ja todennettavissa	29	Luontotyyppien kartoitus on valmistunut kahdella Tampereen suuralueella
Tampereen keskustan saavutettavuus ja elinvoima on parantunut	36	Arjen sujuvuus keskustan infrainvestointien toteutuksessa on varmistettu laatimalla kokonaisviestintäsuunnitelma investointien toteutusajalle
Esihenkilötyö on vahvistunut ja henkilöstön työhyvinvointi on parantunut	46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna

¹ Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen tavoite vuosille 2022–2025 keskimäärin 150 tonttia vuodessa

Strategian painopiste: Yhdenvertaiset yksilöt

Nro	Toimenpidekokonaisuus	Toimenpide (Linjatyön toimenpide, projekti, kokeilu, hankinta)	Vastuutahot (raportoiva palveluryhmä/yksikkö)	Muut kumppanit (myös sisäiset)	Toimenpiteen edistymisen arviointikriteeri
1	Kaupungin viihtyisyys, turvallisuus ja aktiivinen elämäntapa	Hankkeiden yhteensovittaminen ja viestintä arjen sujuvuuden varmistamiseksi keskustassa.	Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito	Asemakaavoitus, liikennesuunnittelu, Nysse	Hankkeiden visualisointi uudella sovelluksella tuotantokäytössä sidosryhmien välisessä yhteistyössä.
	Kaupungin viihtyisyys, turvallisuus ja aktiivinen elämäntapa	Kadulla työskentelyn uudet lupaehdot otettu käyttöön.	Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito		Lupaehdot otettu käyttöön
	Kaupungin viihtyisyys, turvallisuus ja aktiivinen elämäntapa	Toimintamallin luominen rakenteilla olevien ja keskenraaisten alueiden kunnossapitoon.	Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito		Toimintamalli luotu
	Kaupungin viihtyisyys, turvallisuus ja aktiivinen elämäntapa	Kaupunkivihreän lisääminen ja kehittäminen monimuotoiseksi ja monihyötyiseksi mm. seuraavissa suunnittelu- ja/tai toteutuskohteissa: Lamminpäässä (Pökhölmipuisto), Härmälänrannassa (Aaretti Niemisen puisto), lidesjärvenpuisto, Hervannanrinne, Vehmaisissa (Juvelanpuisto), Lukonmäessä (Muulanpuisto), Kämmenniemessä (Ullakonpuisto), Koukkuniemen ja Viinikanlahden sekä Gauffinin puiston viheralueilla.	Kaupunkiympäristön suunnittelu (Viheralueet ja hulevedet)		Kaupunkivihreän lisääminen ja monimuotoisuuden kehittäminen nimettyjen kohteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
2	Monipuoliset asumisen mahdollisuudet Tamperella	Ojalan ja Kaupinlaakso II alueiden asemakaavoitus, asuntokoon ja -jakauman ohjaus.	Asemakaavoitus	Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä	Monipuolisen asuntotuotannon mahdollistaminen asemakaavoissa.
	Monipuoliset asumisen mahdollisuudet Tamperella	Hervannan pohjoisakselin II vaiheen asemakaavoitus, asuntokoon ja -jakauman ohjaus.	Asemakaavoitus	Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä	Monipuolisen asuntotuotannon mahdollistaminen asemakaavoissa.
	Monipuoliset asumisen mahdollisuudet Tamperella	Asuntojakauman monipuolisuuden varmistaminen Hiedanrannassa.	Asemakaavoitus	Hiedanrannan Kehitys oy, Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä	Monipuolisen asuntotuotannon mahdollistaminen asemakaavoissa.

Strategian painopiste: Tekevät yhteisöt

Nro	Toimenpidekokonaisuus	Toimenpide (Linjatyön toimenpide, projekti, kokeilu, hankinta)	Vastuutahot (raportoiva palveluryhmä/yksikkö)	Muut kumppanit (myös sisäiset)	Toimenpiteen edistymisen arviointikriteeri
3	Kaupunki alustana tapahtumille, elämyksille, innovaatioille ja liiketoiminnalle	Kehitetään paikkatietoaineistojen turvallista jakelua parantamalla tiedon käytettävyyttä ja löydettävyyttä.	Paikkatieto	Tampereen infra	Aineiston jakelun uusi prosessi valmistunut
	Kaupunki alustana tapahtumille, elämyksille, innovaatioille ja liiketoiminnalle	Laajennetaan IoT-alustan hyödyntämistä liikennejärjestelmän suunnittelussa, liityntäpysäköinnissä, sähkötekniikan järjestelmien omaisuudenhallinnassa sekä hulevesien hallinnassa.	Omaisuuksienhallinta	Liikennejärjestelmän suunnittelu, viheralueet ja hulevedet	Uudet käyttökohteet

4	Odotukset ylittävä asiakaskokemus	Toteutetaan kehittämishanke, jossa muodostetaan asiakaskokemuksen johtamiselle tavoitteet ja palvelu-alueitasoinen toimintamalli.	Palvelualueen henkilöstö- ja hallintopalvelut	Kaikki palveluryhmät	Toteutetaan 3–5 kehittämispilottia palvelu-alueella ja kootaan asiakaskokemuksen kehittämisen valmennustiimi.
5	Osallistuminen kaupungin kehittämiseen	Kehitetään vuorovaikutuksen jälkeistä viestintää, jossa kerrotaan osallisuuden tuloksista, vaikutuksista ja jatkotoimenpiteistä. Lisätään katusuunnitelmaohjelmien ja rakentamisen aikaisen viestinnän ja vuorovaikutuksen toimia palvelualueella.	Palvelualueen henkilöstö- ja hallintopalvelut	Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito, kaupunkiympäristön suunnittelu	Vuorovaikutuksen jälkeistä viestintää vahvistettu ja vuorovaikutustoimia lisätty katusuunnitelmaohjelmien ja rakentamisessa.
	Osallistuminen kaupungin kehittämiseen	Toteutetaan kokeiluna vuorovaikutuksen työkalupakkia esitteleviä klinikoita. Selvitetään mahdollisuudet lisätä tietoa vuorovaikutuksesta ja osallisuudesta osaksi Kaupan perehdyttämismateriaaleja.	Palvelualueen henkilöstö- ja hallintopalvelut	Kaikki palveluryhmät	Kokeilut toteutettu. Vuorovaikutuksen ja osallisuuden roolia perehdytyksessä vahvistettu

Strategian painopiste: Hiilineutraaleja tekoja

Nro	Toimenpidekokonaisuus		Vastuutahot (raportoiva palveluryhmä/yksikkö)	Muut kumppanit (myös sisäiset)	Toimenpiteen edistymisen arviointikriteeri
6	Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen kaupunkiympäristössä	Huleveden hallinnan suunnittelu luontopohjaisin ratkaisuin Jukolanpuistossa, Rasulanpuistossa, Jussilan- ja Sarankulmassa, Lampipuistossa sekä Heikkilän- ja Esko-perkiönkadulla.	Viheralueet ja hulevedet	Kestävä kaupunki/ilmasto- ja ympäristöpolitiikka ja ympäristönsuojelu. Rakennuttaminen ja kunnossapito	Ratkaisut suunniteltu mainittuihin kohteisiin.
	Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen kaupunkiympäristössä	Päästökompensaatio-suunnitelma laatiminen.	Kestävä kaupunki /ilmasto- ja ympäristöpolitiikka		Suunnitelma laadittu
	Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen kaupunkiympäristössä	Rakennetun ympäristön luonnonvarojen käytön ja seurannan kehittäminen.	Kestävä kaupunki/ilmasto- ja ympäristöpolitiikka	Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito -palveluryhmä sekä Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä	Kiertotalouskriteerejä sisältävien valmisteltujen hankintojen ja hankkeiden osuus (%)
	Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen kaupunkiympäristössä	Selvitetään Hiilineutraaleja tekoja ohjelman vaikutukset asukkaiden kulutus- ja liikkumistottumuksiin sekä tunnistetaan toimenpiteet/toimintamallit, joilla parhaat opit jatkuvat ohjelmakauden jälkeenkin.	Kestävä kaupunki/ ilmasto- ja ympäristöpolitiikka		Selvitys toteutettu
7	Luonnon monimuotoisuus	Kansallinen ennallistamisasetuksen toimeenpanon valmistelu yhdessä C6:n kanssa.	Kaupunkisuunnittelu/Yleiskaavot	Kestävä kaupunki/ympäristönsuojelu ja ilmasto- ja ympäristöpolitiikka	Toimeenpanon tilanne 12/2025
	Luonnon monimuotoisuus	Luonnon monimuotoisuusohjelman toimenpiteiden toteutus ja ohjelman päivitys.	Kestävä kaupunki/Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikkö	Kaupunkisuunnittelu/Viheralueet ja hulevedet, ympäristönsuojelu, Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka/maapolitiikka	Toteutetut toimenpiteet
8	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Pirkkala-Linnainmaa raitiotien liityntäpysäköintialueiden suunnittelu 1. vaiheessa Ruotulaan ja Hatanpäälle. Liityntäpysäköintidatan integrointi infojärjestelmiin.	Kaupunkiympäristön suunnittelu (liikennejärjestelmän suunnittelu)	Nysse	Liityntäpysäköintialueiden suunnittelu on edistynyt aikataulun mukaisesti ja pysäköintidata on integroitu infojärjestelmiin
	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Muodostetaan rakenteellisen pyöräpysäköinnin toteuttamismalli ja tehdään tavoitteellinen aikataulu toteutukselle.	Kaupunkiympäristön suunnittelu (liikennejärjestelmän suunnittelu)		Toteuttamismalli ja toteutuksen aikataulu laadittu
	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Superbussilinjojen infran yleissuunnittelu ja infran kunnossapidon tavoitteet.	Kaupunkiympäristön suunnittelu (liikennejärjestelmän suunnittelu)	Nysse, Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito -palveluryhmä	Suunnitelma laadittu ja kunnossapidon tavoitteet infralle määritelty.

	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Liikennehubien kehittäminen - konkreettinen esimerkki suunnitelma esim. Kaukajärvi.	Kaupunkiympäristön suunnittelu (liikennejärjestelmän suunnittelu)	Nysse	Toteutuneet kehittämissuunnitelmat
	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Superbussiliikenteen konseptisuunnittelu.	Nysse		Suunnitelma laadittu ja päätetty joukkoliikennelautakunnassa
	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Seudun lähijunaliikenteen tarjonnan suunnittelu (osallistuminen Raidereformiin).	Nysse		Suunnittelun edistyminen
	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Kehitetään automaattista sähköistä joukkoliikennettä yhdessä eurooppalaisten kumppanien kanssa.	Nysse	Kaupunkiympäristön suunnittelu (liikennejärjestelmän suunnittelu), MetaCCAZE-projekti	Toteutetut toimenpiteet
	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Raitiotien Pirkkala-Linnainmaa jatko-osuuden rakentaminen on edennyt tavoitellun aikataulun mukaisesti.	Kaupunkiympäristön suunnittelu		Rakentaminen edennyt tavoitellussa aikataulussa
	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Sähköautojen latauspisteitä suunnitellaan ja toteutetaan vuonna 2024 tehdyn kilpailutuksen pohjalta yleisille alueille.	Kaupunkiympäristön suunnittelu (liikennejärjestelmän suunnittelu)		Toteutuneet latauspisteet
9	Kestävän kasvun edistäminen	Yleiskaavan toteuttamisperiaatteiden valmistelu yhteistyössä Kitian kanssa maa- ja asuntopoliittisten linjausten kanssa rinnan.	Kaupunkiympäristön suunnittelu / Yleiskaavoitus	Kiinteistöt- tilat ja asuntopoliitikka	Toteuttamisperiaatteet valmisteltu
	Kestävän kasvun edistäminen	Laaditaan selvitys kaupungin kaupunkirakenteen tiivistämisen vaikutuksista (sosiaalinen, ekologinen, taloudellinen).	Kaupunkiympäristön suunnittelu / Yleiskaavoitus		Selvitys laadittu
	Kestävän kasvun edistäminen	Nykyisten pysäköintinormien toimivuuden selvittäminen.	Kaupunkiympäristön suunnittelu (liikennejärjestelmän suunnittelu)		Selvitys käynnistetty
	Kestävän kasvun edistäminen	Järjestelyratapihan siirron edistäminen MAL-sopimuksen mukaisesti.	Kaupunkiympäristön suunnittelu	Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	Ohjelmoidaan eteläistä kasvusuuntaa koskevan vision laatiminen yleiskaavan työohjelmassa
	Kestävän kasvun edistäminen	Kaupungin kasvun ja luonto- ja ilmastotavoitteiden yhteen sovittamisen toimenpiteiden implementointi.	Kaupunkiympäristön suunnittelu	Kaupunkisuunnittelu, Kestävä kaupunki, Kitia	Käyttöön otetut uudet toimintatavat. Kaupungin kasvun mittaamiseen tuodut uudet elementit.

Strategian painopiste: Tulevaisuuden edelläkävijyyttä

Nro	Toimenpidekokonaisuus	Toimenpide (Linjatyön toimenpide, projekti, kokeilu, hankinta)	Vastuutahot (raportoiva palveluryhmä/yksikkö)	Muut kumppanit (myös sisäiset)	Toimenpiteen edistymisen arviointikriteeri
10	Keskustan kehittäminen	Kiinnitetään erityistä huomiota rakennustöiden aikaisiin tilapäisiin liikennejärjestelyihin ja mahdollistetaan toimivat liikennejärjestelyt kaikilla kulkumuodoilla keskustaan.	Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito	Kaupunkiympäristön suunnittelu, Nysse	Onnistumisen arviointi palautteen perusteella
	Keskustan kehittäminen	Keskustan katujen peruskorjauksen toteutusohjelman ja yleissuunnitelman käsittely ja hyväksyminen	Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito		Toteutusohjelma ja yleissuunnitelma hyväksytty
	Keskustan kehittäminen	Kehitetään pysäköintidatan käyttöä ja pysäköintipaikkojen tilannekuva.	Kaupunkiympäristön suunnittelu / liikennesuunnittelu		Toteutetut toimenpiteet

	Keskustan kehittäminen	Jatketaan jakeluliikenteen lastaus- ja purkupaikkojen kehittämistä sekä jatketaan kaupunkilogistiikan yhteistyöryhmän toimintaa.	Kaupunkiympäristön suunnittelu / liikennesuunnittelu		Toteutetut toimenpiteet
	Keskustan kehittäminen	Kaupunkivihreän lisääminen ja kehittäminen aseman ympäristössä ja Eteläpuistossa.	Viheralueet ja hulevedet		Toteutetut toimenpiteet
	Keskustan kehittäminen	Asemakeskuksen kaavaluonnokset nähtäville.	Asemakaavoitus		
11	Uudistuva palvelualue	Toteutetaan kunnossapidon kokonaismallin arviointi.	Palvelualueen esikunta	Omaisuuksienhallinta, Tampereen infra, omistajaohjaus	Arviointi toteutettu
	Uudistuva palvelualue	Toteutetaan lakimuutosten edellyttämää kehittämistä maankäyttöprosesseissa.			
	Uudistuva palvelualue	Otetaan käyttöön alustaratkaisut kaupunkitietomallin tiedonhallintaan ja julkaisuun.	Paikkatieto	Tampereen infra	Alustaratkaisut otettu käyttöön
	Uudistuva palvelualue	Toteutetaan kaupunkitasoiset ilmakuvaus ja laserkeilaukset, perusdatan tuottamiseksi digitaalisten kaksosten käyttöön.	Paikkatieto	Tietohallinto, Älykaupunki-kehitysohjelma, Strateginen hankekehitys	Ilmakuvaus ja laserkeilaukset toteutettu
12	Henkilöstö, osaaminen, työntekijäkokemus ja hyvinvointi	Toteutetaan työsuojelun toimintaohjelman mukaisia toimenpiteitä.	Palvelualueen henkilöstö- ja hallintopalvelut	Kaikki palveluryhmät	Toimenpiteet toteutettu.
	Henkilöstö, osaaminen, työntekijäkokemus ja hyvinvointi	Toteutetaan henkilöstön osaamisen kehittämisen suunnitelman mukaisia toimenpiteitä ja jatketaan Kapan oppimispirejä.	Palvelualueen henkilöstö- ja hallintopalvelut	Kaikki palveluryhmät	Osaamisen kehittämisen toimenpiteet toteutettu ja oppimispirejä jatkettu
	Henkilöstö, osaaminen, työntekijäkokemus ja hyvinvointi	Henkilöstön osallistumismahdollisuuksien varmistaminen ja uudenlaiseen työskentelykulttuuriin valmistautuminen.	Palvelualueen henkilöstö- ja hallintopalvelut	Kaikki palveluryhmät	Kaupungintaloprojektiin osallistuttu ja palvelualueen omat yhteistyöryhmät perustettu.

Lautakunnalle raportoidaan toimenpiteiden etenemisestä toimenpiteen edistymisen arviointikriteerin mukaisesti kolme kertaa vuodessa huhtikuun, elokuun ja vuoden lopun tilanteesta.

LAUTAKUNNAN TALOUS

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2028 taloussuunnitelman kokouksessaan 11.11.2024. Vuosisuunnitelmaesitys perustuu valtuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin lautakuntatasolla sitoviin määrärahoihin ja tuloarvioihin.

Kuntien talous on heikentymässä huomattavasti vuonna 2024. Suurten kaupunkien talousnäkymät vuosille 2024–2025 ovat kuntien vuoden 2024 tilinpäätösennusteiden ja vuoden 2025 talousarviovalmistelusta saatujen tietojen perusteella merkittävästi alijäämäiset Helsinkiä ja Espoota lukuun ottamatta. Myös eri ennustelaitokset ovat arvioineet kuntatalouden heikkenevän nopeasti vuodesta 2024 lähtien ja pysyvän vaikeana koko taloussuunnitelmakauden 2025–2028.

Vuosisuunnitelmaesitys perustuu talousarviovalmistelun lähtökohtana olleeseen pääosin nykyisten palvelujen tasoon. Lautakuntien kehysesityksiin on huomioitu valituissa palveluissa (varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus, joukkoliikenne) suoritemäärän kasvun aiheuttama kustannusten nousu, raitiotien laajenemisen kustannukset, palkankorotusten arvioitu vaikutus sekä uusien ja peruskorjattujen tilojen vuokrakustannukset. Mahdollisista muista lisäesityksistä oli luovuttava tai ne oli katettava olemassa olevan budjetin sisältä tai maksuja ja taksoja koroittamalla.

Lautakunnat esittävät vuosisuunnitelmassa suunnitellut palvelut palvelukokonaisuuksittain tuoteryhmien avulla. Tietoina esitetään tuoteryhmän nimi ja vuosisuunnitelman mukaiset toimintamenot. Valittujen palvelujen osalta esitetään myös suunniteltu suoritemäärä ja palvelun yksikkökustannus (euroa/suorite). Valituille palveluille asetettiin talousarviossa yksikkökustannustavoite ja palvelujen yksikkökustannusten kasvua seurataan vuosittain. Valittuja palveluita palvelualueella ovat jotkin joukkoliikennelautakunnan palveluista.

Yhdyskuntalautakunnan toimintakatteeseen vaikuttavat muutokset koostuvat talousarviopohjan korjauksista sekä erikseen neuvotelluista merkittävistä muutostarpeista. Toimintakatetta muutokset heikentävät 3,3 milj. euroa alkuperäiseen vuosisuunnitelmaan verrattuna. Tulojen lisäyksiä on huomioitu asemakaavoituksen omien tilojen 0,6 milj. euron laskutus kiinteistö- ja tilapalveluilta sekä projektitoimiston hallinnoimien päättyvien ja uusien projektien aiheuttamat 0,3 milj. euron tulojen lisäykset. Toimintamenojen lisäyksiä on huomioitu talousarviopohjan 0,7 milj. euron korjauksina vuoden 2024 palkankorotusten palkkaperintö ja järjestelyvaraerät sekä vuoden 2025 taasausmaksun muutos ja sisäiset vuokrien muutokset. Erikseen neuvotelluista merkittävistä muutostarpeista on huomioitu raitiotien vastikkeen 3,2 milj. euron kasvu. Lisäksi on menojen lisäyksiä huomioitu projektitoimiston hallinnoimien päättyvien ja uusien projektien aiheuttamat 0,3 milj. euron kustannukset. Jätehuoltolautakunnan vuosisuunnitelma ja ympäristöterveydenhuollon vuosisuunnitelma sisältyvät myös yhdyskuntalautakunnan vuosisuunnitelman lukuihin.

Joukkoliikennelautakunnan toimintakatteeseen vaikuttavat muutokset koostuvat talousarviopohjan korjauksista, laskennallisesta kehyskasvusta sekä erikseen neuvotelluista merkittävistä muutostarpeista. Tulojen lisäyksiä on huomioitu 4,2 milj. euroa ja toimintamenojen lisäyksiä 8,8 milj. euroa. Toimintakatetta muutokset heikentävät 4,6 milj. euroa alkuperäiseen vuosisuunnitelmaan verrattuna.

Uudet rekrytoinnit kasvattavat koko palvelualueen henkilötövuosia 7,1 henkilötövuodella, mutta harjoittelijoiden ja vuosilomasijaisuuksien tarvetta sovittamalla arvioidaan nettokasvun olevan 3,2 henkilötövuotta. Uusien rekrytoimien rahoitus pyritään kattamaan lisätuloilla, ulkoisten hankintojen vähentämisellä ja priorisoimalla tarpeita palveluryhmien yli.

Projektien vuosisuunnitelmat on huomioitu lautakuntien vuosisuunnitelmissa projektitoimiston ilmoituksen mukaisesti. Erikseen sitovien kehitysohjelmien (Viiden tähden keskusta, Hiedanranta ja Hiilineutraaleja tekoja) vuosisuunnitelmat on huomioitu lautakuntien vuosisuunnitelmissa.

Yhdyskuntalautakunta

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Toimintatulot				
Myyntitulot	11 745	11 481	11 681	11 458
Maksutulot	13 041	14 646	14 025	15 150
Tuet ja avustukset	1 004	1 059	1 059	1 151
Vuokratulot	1 155	1 082	1 082	1 082
Muut toimintatulot	5 697	4 617	4 317	4 812
Toimintatulot yhteensä	32 642	32 884	32 164	33 652
Valmistus omaan käyttöön	36	68	68	19
Toimintamenot				
Henkilöstömenot	-20 429	-24 136	-23 978	-24 019
Palvelujen ostot	-37 222	-38 996	-38 286	-39 490
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 695	-2 636	-2 636	-2 689
Avustukset	-246	-238	-238	-255
Vuokramenot	-18 211	-20 134	-20 113	-23 443
Muut toimintamenot	-330	-367	-474	-353
Toimintamenot yhteensä	-78 096	-86 437	-85 656	-90 230
Toimintakate	-45 454	-53 554	-53 492	-56 578
Rahoitustulot ja -menot	12	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-53 362	-53 827	-53 827	-54 700
Tilikauden tulos	-98 805	-107 381	-107 319	-111 278
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	701	700	700	700
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-98 104	-106 681	-106 619	-110 578
Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Investointimenot	-63 105	-57 300	-58 300	-75 105
Rahoitusosuudet	2 757	1 600	1 600	2 300
Nettoinvestoinnit	-60 348	-55 700	-56 700	-72 805

Sitovat erät, käyttötalous (1 000 euroa)	Toiminta- tulot	Toiminta- menot	Toiminta- kate
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	33 652	-89 000	-55 348
Viiden tähden keskusta		-330	-330
Hiedanranta		-400	-400
Hiilineutraaleja tekoja		-500	-500

Sitovat erät, investoinnit (1 000 euroa)	Investointi- menot	Rahoitus- osuudet	Netto- investoinnit
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-47 300	2 300	-45 000
Viiden tähden keskusta	-26 605		-26 605
Hiedanranta	-1 200		-1 200

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN SUUNNITTELU

Toiminnan kuvaus

Palvelukokonaisuuteen kuuluvat yleiskaavoitus, asemakaavoitus, liikennejärjestelmän suunnittelu, viheralueet ja hulevedet, rakennusvalvonta ja kiinteistönmuodostus.

Kaupunkisuunnittelussa luodaan fyysisen ympäristön osalta edellytykset palveluiden, asumisen ja elinkeinoelämän rakentamiselle sekä näitä palvelevan yhdyskuntatekniikan, liikennejärjestelmän ja viheralueiden toteuttamiselle tasapainoisen ja kestäväen yhdyskuntarakenteen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupungin kasvun jatkuessa vahvana kaupunkisuunnittelun avulla pitää varmistaa yhdyskuntarakenteen laadukas, tasapainoinen ja kestävä kehitys kaupungissa. Kaavoituksen painopisteitä ja resurssien suuntaamista tehdään strategian, pormestariohjelman ja palvelusuunnitelman perusteella. Kaupunkiympäristön laatu korostuu erityisesti viihtyisyyden, ihmisten hyvinvoinnin ja kaupungin pitovoiman kehittämiseksi. Viihtyisyyden näkökulmasta keskeisessä roolissa ovat virkistys- ja liikunta-alueet, joita kehitetään yhdessä muiden kaupungin yksiköiden kanssa. Ilmastonmuutokseen varautuminen, ilmastonmuutoksen hillitseminen ja luonnon monimuotoisuuden lisääminen sovitetaan laadukkaaseen kaupunkiympäristöön, mikä edellyttää kokeiluja ja uusia ratkaisuja.

Rakentamisen suhdannetilanne jatkuu epävarmana, vaikka pientä piristymistä on odotettavissa edelliseen vuoteen verrattuna. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) tukee tiettyjä hankkeita ja asuntorakentaminen keskittyy lähes ainoastaan näihin. Liikerakentaminen on toistaiseksi pitänyt yllä rakennusalan toimintaa. Rakennusvalvonnassa tilanne näkyy vähentyneinä rakennuslupamäärinä ja siitä johtuvina tulonmenetyksinä.

Tampereen henkilöratapihan perusparantamisen suunnittelu on käynnissä yhteistyössä Väyläviraston kanssa. Raitiotien jatkolinjojen osalta Pirkkalan ja Linnainmaan haarojen rakentaminen on

käynnissä. Lisäksi käynnistyy hankesuunnittelu välillä Lielähti-Ylöjärvi. Raitiotiehen liittyvä muu suunnittelu on myös toiminnan keskiössä. Raitiotien laajentumiseen erityisesti liittyvät Teiskontien hankekorin asemakaavat sekä Nurmin asemakaavatyön jatkuminen. Hiedanrannan asemakaavoitus jatkuu muun muassa tehtaan, asuinkortteleiden ja liikennejärjestelyjen osalta yleissuunnitelman mukaisesti. Asemakeskuksen alueen kehittäminen sekä raideliikenteeseen tukeutuvien asuinalueiden suunnittelu jatkuu. Ojalan pientaloalueen asemakaavoituksen jatkaminen vastaa kaupunkitasolla monimuotoisen asumisen tavoitteeseen. Yleiskaavoituksessa laaditaan yleiskaavan toteuttamisen periaatteet ja ohjelmoidaan uuden valtuustokauden töitä. Liikennesuunnittelun osalta painopisteenä ovat keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, pysäköintipolitiikassa ja liikennettä koskevilla kehittämisohjelmissa mainitut toimenpiteet.

Maankäytön hallinnan kokonaisprosessin digitalisaatio ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto jatkuu ja laajenee. Rakennusjärjestyksen päivitys valmistellaan vuoden 2025 aikana. Rakentamislain voimaantulo vaikuttaa rakennusvalvonnan prosesseihin ja edellyttää henkilöstön kouluttamista. Asiakaspalvelun ja kaupunkilaisten kanssa käytävän vuoropuhelun laatua parannetaan toimintaa kehittämällä ja digitalisaatiota hyödyntämällä.

Suunniteltu palvelutuotanto ja talous

Palvelukokonaisuuden vuosisuunnitelmassa toimintatuloihin on huomioitu asemakaavoituksen omien tilojen laskutus kiinteistö- ja tilapalveluilta sekä projektitoimiston hallinnoimien päättyvien ja uusien projektien aiheuttamat tulojen lisäykset. Toimintamenoihin on huomioitu raitiotien laajenemisen kustannukset, projektitoimiston hallinnoimien projektien kustannukset sekä talousarviopohjan korjauksina palkankorotusten arvioitu vaikutus sekä uusien ja peruskorjattujen tilojen vuokratkustannukset.

Palvelukokonaisuuden henkilötyövuodet kasvavat kahdella henkilötyövuodella, joilla vahvistetaan liikennejärjestelmän suunnittelun ja viher- ja hulevesisuunnittelun resursointia. Uusien rekrytointien rahoitus pyritään palveluryhmän olemassa olevan talousarvion sisältä sekä lisätuloilla.

Palvelukokonaisuuden nettoinvestointimenot ovat 0,9 milj. euroa kohdistuen viheralue- ja hulevesisuunnitteluun liittyviin investointeihin.

Suunniteltu palvelutuotanto on esitetty vuoden 2020 aikana tehdyn tuotteistuksen (Kuntatieto - palveluluokkakohtaiset kustannukset -projekti) tuoteryhmien mukaisesti. Tietoina esitetään tuoteryhmän nimi ja tuoteryhmään kohdistetut vuosisuunnitelman mukaiset käyttökustannukset (toimintamenot + hallinto- ja talouspalvelujen laskennalliset vyörytysosuudet). Tuotteistusta on mahdollista päivittää vuosittain esitettyjen päivitystarpeiden mukaisesti.

Kaupunkiympäristön suunnittelu

	Toimintamenot, 1 000 euroa *)
Palvelu	
Akan asiantuntijatyö	468
Akan suunnitelmat ja selvitykset	791
Asemakaavasuunnittelu	4 273
Akan poikkeamislupa	223
Hulevesijärjestelmän hallinta	1 850
Kiinteistön muodostus	852
Maankäytön asiantuntijapalvelu (vihi)	382
Maankäytön asiantuntijapalvelu (kimu)	87
Puistot ja viheralueet	1 001
Rakennusvalvonnan arkisto	530
Rakennusvalvonta	3 005
Kadut ja yleiset alueet (lisu)	559
Liikennejärjestelmän suunnittelu	3 951
Maankäytön asiantuntijapalvelu (lisu)	373
Ranta-asemakaavat (yka)	75
Suunnittelutarveratkaisu ja poikkeamislupa (yka)	150
Ykan suunnitelmat ja selvitykset	547
Ykan tietotuotanto	461
Yleiskaava	931
Yhteensä	20 509

*) Toimintamenot sisältävät hallinto- ja talouspalvelujen laskennallisia vyörytysosuuksia 457 te

***) Vihi = viheralueet ja hulevedet, kimu = kiinteistömuodostus, lisu = liikennejärjestelmän suunnittelu, yka = yleiskaavoitus

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Toimintatulot	11 774	13 507	12 886	14 073
Toimintamenot	-17 899	-19 540	-19 044	-20 053
Toimintakate	-6 125	-6 033	-6 157	-5 979
Vyörytysosuudet *)	-1 236	-1 742	-1 742	-1 671
Toimintakate sisältäen vyörytykset	-7 360	-7 776	-7 900	-7 650

*) Sisältyy vyörytysosuudet (Paikkatieto sekä Hallinto- ja talouspalvelut)

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Investointimenot	-1 180	-2 186	-2 186	-878
Rahoitusosuudet	84	0	0	0

Riskiprofiili

Kaupunkiympäristön suunnittelu palveluryhmän merkittävimmät riskit

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskienhallintatoimenpiteet	Riskin omistaja
Ulkoiset riskit	MRL:n uudistuksen vaikutukset.	20	Lakivalmisteluiden tiivis seuranta, henkilöstön koulutus ja muutosten edellyttämien resurssien varmistaminen.	Palveluryhmän johtaja
Vaatimustenmukaisuus- ja vahinkoriskit	Ilmastonmuutokseen varautumista ja sen vaikutuksia ei osata tai pystytään huomioimaan riittävästi, talouden reunaehdot tuovat vaikeutta sitoutua riittäviin toimenpiteisiin.	16	Ilmastonmuutokseen varautuminen ja siihen sopeutuminen otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa.	Palveluryhmän johtaja
Operatiiviset riskit	Henkilöstön jaksaminen ja osaavan henkilöstön rekrytoinnin haasteet.	15	Eläköitymisten ennakointi ja suunnitelmallinen hallinta, tehtävien ja vastuiden kehittäminen, palveluryhmän pitovoiman kehittäminen.	Palveluryhmän johtaja
Taloudelliset riskit	Hankkeiden priorisoinnissa epäonnistutaan. Ei pystytä vastaamaan laadullisesti kaupungin kasvuun.	15	Hankkeiden priorisointi, resurssointi ja tuki asiantuntijoiden valmisteluun. Aikataulujen muuttaminen.	Palveluryhmän johtaja
Operatiiviset riskit	Hiilineutraali Tampere tiekartan liikennettä koskevien tavoitteiden saavuttaminen.	15	Resurssien lisääminen liikkumisen ohjaamistyöhön sekä kaupunkiympäristön kehittämiseen tukemaan kestävästä liikkumisesta.	Palveluryhmän johtaja, suunnittelupäällikkö (Lisu)
Operatiiviset riskit	Edetään vanhalla toimintatavalla, ei oteta mahdollisuuksia käyttöön kokonaisvaltaisesti.	12	Kehittämisosaaamisen lisääminen ja ajan varaaminen kehittämiseen, ulkopuolinen apu.	Palveluryhmän johtaja

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Palkalliset henkilötyövuodet (htv)	TP2023	VS 2024	VS 2025
Kaupunkiympäristön suunnittelu			
Yhteensä (htv)	132,2	149,5	150,8

Palveluryhmän rekrytointisuunnitelmaan sisältyy uudet tehtävät liikennejärjestelmän suunniteluun sekä viheralueet ja hulevedet -yksikköön. Lisäresursseilla vastataan kaupungin kasvusta johtuneeseen lisääntyneeseen työmäärään sekä vahvistetaan yksiköiden toiminnan kehittämismahdollisuuksia.

Osaamisen kehittämissuunnitelmassa on tunnistettu sekä strategisia että ammatillisia osaamistarpeita palvelualueetasoisesti. Muutoksiin, kehittymiseen ja tulevaisuuden haasteisiin vastaamiseen tarvitaan laaja-alaista kykyä uudistua, innostua sekä vahvasti eteenpäin pyrkivää asennetta. Työkuorman kasvaessa ajanhallinta- ja priorisointitaidot ovat keskeisessä asemassa myös työhyvinvoinnin kehittämisen näkökulmasta. Lisäksi jokaisessa palveluryhmässä vahvistetaan ja tuetaan asiakaslähtöisyyttä. Lakimuutokset sekä niistä aiheutuvat uudet velvoitteet ja tehtävät vaikuttavat ammatillisiin osaamistarpeisiin laajasti koko palvelualueella, ja erityisesti kaupunkiympäristön suunnittelun palveluryhmässä. Yhtenä keskeisenä teemana vuonna 2025 on esihenkilötyön kehittäminen. Osaamisen kehittämistä tapahtuu perinteisten koulutusten lisäksi verkostoihin ja työryhmiin osallistumalla, kollegoilta oppimalla ja itsenäisesti perehtymällä.

Työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmaan on koottu palvelualueetasoisesti tunnistettuja keskeisiä kehittämistarpeita sekä konkreettisia toimenpiteitä. Ennaltaehkäisevään toimintaan tullaan panostamaan esimerkiksi esihenkilöiden työkyky- ja muutosjohtamisen taitoja vahvistamalla, kehittämällä toimintatapoja ja -prosesseja, tekemällä työpaikkaselvityksiä yhdessä työterveyshuollon kanssa sekä huolehtimalla työn vaarojen arviointien ajantasaisuudesta.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN RAKENNUTTAMINEN JA YLLÄPITO

Toiminnan kuvaus

Palvelukokonaisuuteen kuuluvat katujen ja yleisten alueiden toteutussuunnittelu ja rakennuttaminen, kunnossapidon järjestäminen ja satamapalvelut. Kadut, aukiot, viheralueet ja satamat rakennetaan vuosisuunnitelman investointiohjelman mukaisesti. Tehtävänä on rakennuttaa kaava- ja viheralueohjelmia sekä peruskorjauksia toteuttavan investointiohjelman kohteet mahdollisimman edullisesti ja laadukkaasti hyödyntämällä tehokkaasti sekä kaupungin omia että yksityisiä palveluntuottajia. Yleisten alueiden rakentamisinvestoinnit teetetään hankekohtaisilla urakkasopimuksilla. Palvelukokonaisuuden rakennuttaminen palvelee myös muiden palvelualueiden infrarakentamisen johtamista. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat lisäksi katutilavalvonta, pysäköinnin valvonta, eräät ajoneuvoihin liittyvät viranomaistehtävät sekä joukkoliikenteen matkalipuntarkastus.

Toimintaperiaatteina ovat olleet toiminnan turvallisuus, palvelun laatu, liikenteen sujuvuus sekä taloudellisuus. Toimintatapoja on kehitetty digitaalisten työmenetelmien avulla useissa palveluissa. Rakentamisessa ja kunnossapidon hankinnoissa kiinnitetään entistä enemmän huomioita hiilineutraalisuuteen. Se tarkoittaa esimerkiksi materiaalien kierrättämistä ja kaluston päästöjen

vähentämistä eri keinoin. Laki katujen ja eräiden alueiden kunnossapidosta uudistaminen on käynnissä. Lakimuutokseen pitää varautua.

Katujen – ja puistojen rakentamien lisääntyminen määrällisesti edellisvuoteen verrattuna. Pääpaino on uusien liikennejärjestelmähankkeiden toteuttamisessa. Myös uusien alueiden rakentaminen jatkuu vilkkaana. Rakentamisen suhdannenäkymät ovat olleet heikot. Heikko suhdanne on hillinnyt kustannusten nousua. Merkittävimpien infrahankkeiden toteutussuunnittelussa korostuu yhteensovitus esimerkiksi liikennejärjestelmän toimivuuden kannalta. Yhteensovittamista parannetaan eri osapuolien välisillä tarpeiden selvittämisellä, neuvotteluilla toteuttamisen sujuvoittamiseksi ja haittojen vähentämiseksi. Tähän liittyy toimenpiteinä paikkatietoon perustuva hankehallinta ja viestinnän kehittäminen. Palveluryhmän asiantuntijat osallistuvat merkittäväällä työpanoksella myös muiden palvelualueiden maa- ja vesirakennushankkeisiin.

Katujen ja puistojen rakentaminen lisääntyminen määrällisesti edellisvuoteen verrattuna. Pääpaino on uusien liikennejärjestelmähankkeiden toteuttamisessa. Myös uusien alueiden rakentaminen jatkuu vilkkaana. Rakentamisen suhdannenäkymät ovat olleet heikot. Heikko suhdanne on hillinnyt kustannusten nousua. Merkittävimpien infrahankkeiden toteutussuunnittelussa korostuu yhteensovitus esimerkiksi liikennejärjestelmän toimivuuden kannalta. Yhteensovittamista parannetaan eri osapuolien välisillä tarpeiden selvittämisellä, neuvotteluilla toteuttamisen sujuvoittamiseksi ja haittojen vähentämiseksi. Tähän liittyy toimenpiteinä paikkatietoon perustuva hankehallinta ja viestinnän kehittäminen. Palveluryhmän asiantuntijat osallistuvat merkittäväällä työpanoksella myös muiden palvelualueiden maa- ja vesirakennushankkeisiin.

Suunniteltu palvelutuotanto ja talous

Palvelukokonaisuuden vuosisuunnitelmassa toimintamenoihin on huomioitu raitiotien laajenemisen kustannukset sekä talousarviopohjan korjauksina palkankorotusten arvioitu vaikutus sekä uusien ja peruskorjattujen tilojen vuokratkustannukset.

Palvelukokonaisuuden henkilötyövuodet kasvavat kahdella henkilötyövuodella, joilla vahvistetaan katutilavalvonnan resursointia. Uusien rekrytointien rahoitus pyritään kattamaan lisääntyneillä lupamaksuilla.

Yhdyskuntalautakunnan katujen ja yleisten alueiden kaupunginvaltuuston nähden sitova nettointeivointien suuruus on 71,9 milj. euroa. Bruttoinvestointien suuruus on 74,2 milj. euroa. Investointien valtion rahoitusosuuksien (kävely- ja pyöräilyhankkeet sekä ARA-rahoitus) suuruus on arvioitu olevan 2,3 milj. euroa. Vuosisuunnitelmassa ei ole esitetty kaupunginvaltuuston 21.11.2024 päättämän Pirkkala-Linnainmaa raitiotien rakentamisen Tampereen kaupungin liitännäishankkeita, joiden osuus vuonna 2025 on arviolta 7 milj. euroa.

Vuosisuunnitelmassa merkittävimmät investoinnit kohdistuvat kaupunkiympäristön rakennuttamisen palvelukokonaisuuteen. Vuonna 2025 käynnistyviä uusia kohteita ovat muun muassa Viinikankadun maanalaisen pysäköintilaitosyhteyden rakentaminen (14,4 milj. euroa), jonka pääosin

rahoittaa Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma. Muita käynnistyviä kohteita ovat muun muassa Peltolammin hyvinvointikeskuksen kaava-alue (3,6 milj. euroa), Kalevan risteys sillan uusiminen (2,5 milj. euroa), Puutarhakatu ja Aleksis Kiven katu (2,0 milj. euroa), Käräjätörmän kaava-alue (1,6 milj. euroa) sekä Vihiojan poliisiaseman alue (0,9 milj. euroa). Vuodelle 2025 jatkuvia kohteita ovat muun muassa Västringinmäen kaava-alue (3,5 milj. euroa), Tohlopinrannan kaava-alue (0,9 milj. euroa), Enqvistinkadun jatke (0,9 milj. euroa), Niemenranta III kaava-alue (0,3 milj. euroa) ja Santalahden kaava-alue (0,3 milj. euroa). Vuosisuunnitelmassa on lisäksi varauduttu muun muassa katujen peruskorjauksiin (9,6 milj. euroa), useisiin kävelyn ja pyöräilyn kohteisiin (2,6 milj. euroa), ulkovaistuksen parantamiseen (3,3 milj. euroa), siltojen korjauksiin ja viheralueinvestointeihin. Lisäksi vuosisuunnitelmassa on varauduttu ostamaan Tampereen Raitiotie Oy:lta raitiotien osan 2 yhteydessä tehdyt valaisin ja liikennevalorakenteet (3,0 milj. euroa). Lautakunnan palveluihin kohdistuvat Viiden tähden keskusta ja Hiedanranta -kehitysohjelmien investoinnit (27,8 milj. euroa) sisältyvät esitykseen.

Suunniteltu palvelutuotanto on esitetty vuoden 2020 aikana tehdyn tuotteistuksen (Kuntatieto - palveluluokakohtaiset kustannukset -projekti) tuoteryhmien mukaisesti. Tietoina esitetään tuoteryhmän nimi ja tuoteryhmään kohdistetut vuosisuunnitelman mukaiset käyttökustannukset (toimintamenot + hallinto- ja talouspalvelujen laskennalliset vyörytysosuudet). Tuotteistusta on mahdollista päivittää vuosittain esitettyjen päivitystarpeiden mukaisesti.

Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito

Palvelu **)	Toimintamenot, 1 000 euroa *)
Hulevesijärjestelmän hallinta (raksa)	184
Kadut ja yleiset alueet, kunnossapito	33 725
Kadut ja yleiset alueet, rakentaminen	808
Sillat ja taitorakenteet, rakentaminen	161
Tietoliikenneverkot, kunnossapito	1 078
Tietoliikenneverkot, rakentaminen	66
Valaistus, kunnossapito	5 832
Valaistus, rakentaminen	86
Liikunta- ja ulkoilupaikat, kunnossapito	1 106
Liikunta- ja ulkoilupaikat, rakentaminen	33
Puistot ja viheralueet	7 836
Kuntatekniikan suunnittelu	1 256
Maankäytön asiantuntijapalvelu (teksu)	239
Katutilavalvonta	1 092
Matkalippujen tarkastus	645
Pysäköinnin valvonta	1 188
Yhteensä	55 335

*) Toimintamenot sisältävät hallinto- ja talouspalvelujen laskennallisia vyörytysosuuksia 205 te

***) Raksa = Rakennuttaminen, teksu = Kuntatekniikan suunnittelu

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Toimintatulot	15 980	14 078	13 978	14 044
Toimintamenot	-47 308	-52 058	-51 790	-55 130
Toimintakate	-31 328	-37 979	-37 812	-41 085
Vyörytysosuudet *)	-548	-705	-705	-714
Toimintakate sisältäen vyörytykset	-31 876	-38 684	-38 517	-41 799

*) Sisältyy vyörytysosuudet (Paikkatieto sekä Hallinto- ja talouspalvelut)

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Investointimenot	-61 925	-55 114	-56 114	-74 227
Rahoitusosuudet	2 673	1 600	1 600	2 300

Riskiprofiili

Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito -palveluryhmän merkittävimmät riskit

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskienhallinta-toimenpiteet	Riskin omistaja
Operatiiviset riskit	Työhyvinvoinnin heikkeneminen.	25	Esihenkilöiden koulutus, pelisäännöt, työhyvinvointi suunnitelman toteuttaminen.	Palveluryhmän johtaja
Strategiset riskit	Rakennushankkeiden yhteensovittamisessa kaupunki- ja konsernitasolla epäonnistutaan.	20	Osapuolten tiivis yhteistyö ja sopiminen, ajantasainen tilannekuva hankkeiden aikatauluista ja vaikutuksista, hankkeet kartalla -palvelu.	Palveluryhmän johtaja
Strategiset riskit	Liikennejärjestelmän toimivuus, kun useita hankkeita on käynnissä samanaikaisesti.	20	Liikennetilanteen ja hankkeiden huolellinen analysointi ja toimenpiteet.	Palveluryhmän johtaja
Taloudelliset riskit	Rakentamisen kustannusten voimakas nousu.	20	Arvioidaan säännöllisesti sekä panoshintojen että urakkahintojen kehittymistä ja tehdään hankinnat harkinnan perusteella.	Palveluryhmän johtaja, hankintakategoria
Vaatimustenmukaisuus- ja vahinkoriskit	Työturvallisuusuhkat.	20	Työn vaarojen arviointien ajantasaisuus ja niiden mukaiset toimenpiteet.	Palveluryhmän johtaja, henkilöt

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Palkalliset henkilötyövuodet (htv)	TP2023	VS 2024	VS 2025
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito			
Yhteensä (htv)	66,5	75,5	77,1

Palveluryhmän rekrytointisuunnitelmaan sisältyy kaksi uutta virkaa katutilavalvontaan. Lisäresursseilla vahvistetaan katulupien valvontaa katutilatyöryhmän esityksen mukaisesti.

Osaamisen kehittämissuunnitelmassa on tunnistettu sekä strategisia että ammatillisia osaamistarpeita palvelualueetasoisesti. Muutoksiin, kehittämiseen ja tulevaisuuden haasteisiin vastaamiseen tarvitaan laaja-alaista kykyä uudistua, innostua sekä vahvasti eteenpäin pyrkivää asennetta. Monet prosessit edellyttävät digitaalisten järjestelmien käyttöä, mikä edellyttää tarpeellista täydennyskoulutusta. Työkuorman kasvaessa ajanhallinta- ja priorisointitaidot ovat keskeisessä asemassa myös työhyvinvoinnin kehittämisen näkökulmasta. Lisäksi jokaisessa palveluryhmässä vahvistetaan ja tuetaan asiakaslähtöisyyttä. Lakimuutokset sekä niistä aiheutuvat mahdolliset uudet velvoitteet ja tehtävät vaikuttavat ammatillisiin osaamistarpeisiin laajasti koko palvelualueella, myös kaupunkiympäristön rakennuttamisen ja ylläpidon palveluryhmässä. Yhtenä keskeisenä teemana vuonna 2025 on esihenkilötyön kehittäminen. Haastavien asiakkaiden käsittelyä tuetaan järjestämällä kohdennettua koulutusta pysäköinnintarkastajille sekä matkalippujen tarkastajille. Osaamisen kehittämistä tapahtuu perinteisten koulutusten lisäksi verkostoihin ja työryhmiin osallistumalla, kollegoilta oppimalla ja itsenäisesti perehtymällä. Työtehtävien hoitamiseen edellyttämät koulutus- ja pätevyydet pidetään ajantasaisina tarvittavalla täydennyskoulutuksella. Prosessien tehostamisessa hyödynnetään työntekijäkokemusmittausten tuloksia.

Työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmaan on koottu palvelualueetasoisesti tunnistettuja keskeisiä kehittämistarpeita sekä konkreettisia toimenpiteitä. Ennaltaehkäisevään toimintaan tullaan panostamaan esimerkiksi esihenkilöiden työkyky- ja muutosjohtamisen taitoja vahvistamalla, kehittämällä toimintatapoja ja -prosesseja, tekemällä työpaikkaselvityksiä yhdessä työterveyshuollon kanssa sekä huolehtimalla työn vaarojen arviointien ajantasaisuudesta.

Palveluverkko

Palveluryhmän järjestämisvastuulla olevat palveluverkon muutokset käsittävät vuonna 2025 uusien alueiden katujen ja puistojen sekä yleisten alueiden kunnossapito- ja hallintatehtäviä.

KESTÄVÄ KAUPUNKI

Toiminnan kuvaus

Kestävä kaupunki palveluryhmään kuuluu kuusi yksikköä: ilmasto- ja ympäristöpolitiikan, jätehuollon ja kiertotalouden, ympäristönsuojelun, elintarvikevalvonta, eläinlääkintähuollon sekä terveydensuojelun yksiköt. Palveluryhmän tehtävinä ovat muun muassa Tampereen kaupungin ympäristö- ja ilmastopolitiikan linjausten valmistelu, toteutus ja johtaminen sekä niihin liittyvien toimintatapojen kehittäminen, päätösvalmistelu ja seuranta.

Kestävä kaupunki -palveluryhmän tehtävänä on omalta osaltaan turvata kestävä, monimuotoinen, terveellinen ja viihtyisä elinympäristö kuntalaisille. Ensisijaista toiminnassamme on edistää neitseellisten luonnonvarojen käytön vähentämistä ja hillitä luonnonvarojen ylikäytöstä seurannutta ilmastonmuutosta. Ilmastonmuutokseen sopeutumista edistämme mm. ympäristönsuojelun keinoin ja parantamalla luonnon monimuotoisuutta. Tärkeä tehtävämme on myös edistää ilmansuojelua, meluntorjuntaa, vesiensuojelua sekä luonnonsuojelua. Keräämme tietoa ympäristöstämme ja vahvistamme tiedon saatavuutta päätöksenteon tueksi ja kuntalaisten käyttöön. Näitä tehtäviä toteuttavat ensisijaisesti ympäristönsuojelun, ilmasto- ja ympäristöpolitiikan sekä jätehuollon ja kiertotalouden yksiköt yhteistyössä kaupungin muiden yksiköiden ja eri sidosryhmien kanssa.

Asukkaiden terveellisen elinympäristön turvaamisessa keskeistä on ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa elinympäristön terveyshaittoja. Tätä ennalta ehkäisevää kansanterveystyötä toteutetaan kolmessa ympäristöterveyden yksikössämme (elintarvikevalvonta, eläinlääkintähuolto ja terveydensuojelu).

Vastuullamme ovat myös lähes koko maakunnan laajuisesti kuntien järjestämän jätehuollon viranomaistoiminnat sekä kahdeksan kunnan alueella eläinlääkäripalveluiden saatavuuden ja laadun varmistaminen ja ylipäätään kuntalaisten suojele lainvastaisen toiminnan aiheuttamilta terveys- ja ympäristövaaroilta.

Keskeisessä roolissa ovat v. 2025 kaupungin toimet luontokadon hidastamiseksi, ilmaston muutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen edistämiseksi. Vuonna 2025 parannamme asukas- ja sidosryhmytymätyötämme ja systematisoimme asiakaspalautteen hyödyntämistä palveluidemme kehittämisessä.

Palveluryhmä vastaa myös ympäristönsuojelun, jätehuollon, eläinlääkintähuollon, elintarvikevalvonnan ja terveydensuojelun viranomaistehtävistä.

Suunniteltu palvelutuotanto ja talous

Palvelukokonaisuuden vuosisuunnitelmassa toimintatuloihin on huomioitu projektitoimiston hallinnoimien päättyvien ja uusien projektien aiheuttamat tulojen lisäykset. Toimintamenoihin on

huomioitu projektitoimiston hallinnoimien projektien kustannukset sekä talousarviopohjan korjauksina palkankorotusten arvioitu vaikutus ja uusien ja peruskorjattujen tilojen vuokrakustannukset. Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelman vuosisuunnitelma sisältyy palvelukokonaisuuden vuosisuunnitelmaan.

Palvelukokonaisuuden henkilötyövuodet kasvavat yhdellä henkilötyövuodella, jolla vahvistetaan ympäristönsuojelun resursointia. Uuden rekrytoinnin rahoitus pyritään kattamaan palvelukokonaisuuden olemassa olevan talousarvion sisältä.

Suunniteltu palvelutuotanto on esitetty vuoden 2020 aikana tehdyn tuotteistuksen (Kuntatieto - palveluluokkakohtaiset kustannukset –projekti) tuoteryhmien mukaisesti. Tietoina esitetään tuoteryhmän nimi ja tuoteryhmään kohdistetut vuosisuunnitelman mukaiset käyttökustannukset (toimintamenot + hallinto- ja talouspalvelujen laskennalliset vyörytysosuudet). Tuotteistusta on mahdollista päivittää vuosittain esitettyjen päivitystarpeiden mukaisesti.

Kestävä kaupunki

Palvelu **)	Toimintamenot, 1 000 euroa)
Elintarvikelain mukainen neuvonta (ELVA)	311
Elintarvikelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittely (ELVA)	78
Elintarvikevalvonta (ELVA)	1 419
Tupakkalain valvonta (ELVA)	136
Elintarvikelain mukainen neuvonta (ELL)	21
Elintarvikelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittely (ELL)	15
Elintarvikevalvonta (ELL)	198
Eläinsuojeluvalvonta	829
Eläintautivalvonta	96
Eläinten sairaudenhoito	1 404
Eläinten terveydenhoito	354
Asumisterveysvalvonta	382
Talous- ja uimavesien valvonta	325
Terveydensuojelun edistäminen ja valvonta	650
Tupakkalain valvonta	57
Jätehuoltoviranomainen	708
Ympäristönsuojelun kehittäminen ja edistäminen	1 232
Ympäristönsuojelun luvat ja valvonta	756
Kestävän kehityksen edistäminen	2 237
Yhteensä	11 207

*) Toimintamenot sisältävät hallinto- ja talouspalvelujen laskennallisia vyörytysosuuksia 328 te

***) ELVA = Elintarvikevalvonta, ELL = Eläinlääkintähuolto

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Toimintatulot	4 472	4 889	4 889	5 040
Toimintamenot	-9 679	-10 673	-10 656	-10 879
Toimintakate	-5 207	-5 784	-5 767	-5 839
Vyörytysosuudet *)	-730	-960	-960	-956
Toimintakate sisältäen vyörytykset	-5 937	-6 743	-6 726	-6 795

*) Sisältyy vyörytysosuudet (Paikkatieto sekä Hallinto- ja talouspalvelut)

Riskiprofiili

Kestävä kaupunki -palveluryhmän merkittävimmät riskit

Riskiluokka	Riski	Riski-taso	Keskeiset riskienhallintatoimenpiteet	Riskin omistaja
Strateginen riski	Keskenään ristiriitaiset kaupunkikehityksen tavoitteet ja niiden priorisointi.	20	Nykyistä tiiviimpi vuorovaikutus niin eri palveluryhmien, palvelualueiden ja omistajaohjauksen samoin kuin poliittisen päätöksenteon kanssa.	Palveluryhmän johtaja
Operatiivinen riski	Henkilöstön hyvinvoinnin ylläpito ja kehittäminen epäonnistuu.	15	Johtamisen kehittäminen, työhyvinvointikyselyjen tulokset, työprosessien ajantasaisuus ja selkeys, työ määrän ja sen jakautumisen säännöllinen arviointi yhdessä henkilöstön kanssa.	Palveluryhmän johtaja, palveluyksiköiden päälliköt
Strateginen riski	Esihenkilöiden kuormituksen kasvaminen tarkeituksettoman suu-reksi.	15	Systemaattinen vuosikellon noudattaminen ja siten toiminnan ennakointi. Talouden seurannan ja ennustamisen systematisointi. Johtoryhmätyöskentelyn terävöittäminen. Päälliköiden ja johtajan viikkokeskustelun nykyistä parempi strukturointi.	Palveluryhmän johtaja
Taloudellinen riski	Palveluiden kysynnän kasvun ja resurssien riittävyyden epäsuhta.	12	Toimintaprosessien digitalisointi ja automatisointi ja siihen liittyvä toimintaprosessien uudistaminen. Tuki-prosessien ja sisältötyön talouden priorisoinnin ristiriidan ratkaiseminen (kaupunkitason haaste). Johtoryhmäseuranta puolivuositain.	Palveluryhmän johtaja
Vahinkoriskit	Työntekijöiden vaara- ja uhkatilanteet.	12	Tapahtuu onneksi harvoin, mutta vaikutus voi olla suuri. Koulutus kuten puhejudo, parityöskentely vaativissa kohteissa, toimiva toimintatapa tilanteiden purkuun.	Palveluryhmän johtaja, palveluyksiköiden päälliköt

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Palkalliset henkilötyövuodet (htv)	TP2023	VS 2024	VS 2025
Kestävä kaupunki			
Yhteensä (htv)	91,9	100,2	99,5

Palveluryhmän rekrytointisuunnitelmaan sisältyy uusi ympäristötarkastajan virka ympäristönsuojeluun sekä kaksi uutta projektipäällikön tehtävää ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikköön. Ympäristötarkastajan tehtävä vastaa ympäristönsuojelun luvat-tiimin lisäresurssitarpeeseen. Projektipäälliköt vahvistavat strategista ilmasto- ja ympäristöpoliittista kehitystyötä kaupunkitasolla ja ovat merkittävässä roolissa kaupungin ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Projektipäälliköt rekrytoidaan ulkopuolisella hankerahoituksella. Vastaavasti määräaikaista projekteja on päättymässä, joten käytännössä palveluryhmän henkilötyövuosien arvioidaan hieman vähenevän verrattuna vuoteen 2024.

Osaamisen kehittämisessä on sekä strategisia että ammatillisia osaamistarpeita. Strategisista tarpeista nousee keskeiseksi valmius vastata erilaisiin nouseviin muutoksiin ja tulevaisuuden haasteisiin. Palveluryhmässä tarvitaan laaja-alaista kykyä uudistua, innostua sekä vahvasti eteenpäin pyrkivää asennetta. Työkuorman kasvaessa ajanhallinta- ja priorisointitaidot ovat keskeisessä asemassa myös työhyvinvoinnin kehittämisen näkökulmasta. Asiakaspalautteen ja asiakastiedon hyödyntäminen on jatkossa ensisijaisen tärkeää. Se muodostaa myös myöhemmin keskeisen avun tehtävien priorisoinnissa. Lakimuutokset sekä niistä aiheutuvat mahdolliset uudet velvoitteet ja tehtävät vaikuttavat paitsi osaamistarpeisiin niin myös priorisointiin ja resursseihin. Yhtenä keskeisenä teemana vuonna 2025 on esihenkilötyön kehittäminen. Henkilöstön osaamisen kehittämistä tapahtuu perinteisten koulutusten lisäksi verkostoihin ja työryhmiin osallistumalla, kollegoilta oppimalla ja itsenäisesti perehtymällä.

Työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmaan on koottu palvelualueitasoisesti tunnistettuja keskeisiä kehittämistarpeita sekä konkreettisia toimenpiteitä. Ennaltaehkäisevään toimintaan tullaan panostamaan esimerkiksi esihenkilöiden työkyky- ja muutosjohtamisen taitoja vahvistamalla, kehittämällä toimintatapoja ja -prosesseja, tekemällä työpaikkaselvityksiä yhdessä työterveyshuollon kanssa sekä huolehtimalla työn vaarojen arviointien ajantasaisuudesta.

JOUKKOLIIKENNE

Toiminnan kuvaus

Joukkoliikenteen palveluryhmä vastaa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta. Joukkoliikenteen palveluryhmässä suunnitellaan joukkoliikenteen linjasto ja liikennöinti koko kaupunkiseudulle. Joukkoliikenne hankkii liikennepalvelut kilpailuttamalla tai omalta tuotannolta tilaamalla. Palveluryhmä vastaa joukkoliikennettä tukevien järjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Palveluryhmä vastaa tariffisuunnittelusta, lippujen myynnistä ja myyntiverkosta sekä joukkoliikenteen viestinnästä ja markkinoinnista.

Tampereen seudun joukkoliikenteessä toteutettiin vuonna 2021 historiallisen suuret muutokset. Ratikkaliikenne käynnistyi ja suuri linjastouudistus toteutui samassa yhteydessä. Ratikan toinen osa Pyynikintorilta Lentävänniemeeseen valmistuu kokonaisuudessaan vuoden 2024 loppuun mennessä ja avataan liikenteelle 7.1.2025. Kesäkauden 2024 alussa toteutettiin pääosa Linjasto 2024 -suunnitelman ratkaisuista. Ratikkalinjoja muutettiin niin, että linja 1 on liikennöinyt 3.6.2024 alkaen Kaupin Kampukselta Santalahteen ja linja 3 vastaavasti Hervantajärveltä Sorin aukiolle. Loput muutokset toteutetaan 7.1. 2025 alkaen, kun linja 1 liikennöi Lentävänniemeeseen ja mm. Ylöjärven liikenteitä katkaistaan Hiedanrantaan ratikan liityntäliikenteeksi.

Joukkoliikenteen lipun hintoja korotetaan 1.1.2025 alkaen keskimäärin seitsemän prosenttia johtuen pääosin joukkoliikenteen arvonnalisäveron noususta 10 prosentista 14 prosenttiin ja valtion ilmastotuen loppumisesta. Joukkoliikenteen matkustajamäärän kasvu on ollut viime vuosina poikkeuksellisen voimakasta Tampereen kaupunkiseudulla. Toiminnan pääpaino onkin ratikkaliikenteen laajenemisen Lentävänniemeeseen ja Linjasto 2024-suunnitelman toimeenpanon lisäksi jo kasvaaneseen ja yhä kasvavaan kysyntään vastaaminen resurssitehokkaasti.

Suunniteltu palvelutuotanto ja talous

Palvelukokonaisuuden vuosisuunnitelmassa toimintakatteeseen vaikuttavat muutokset koostuvat talousarviopohjan korjauksista, laskennallisesta kehyskasvusta sekä erikseen neuvotelluista merkittävistä (lainsäädäntö/strategia/toimintaympäristö) muutostarpeista. Tulojen kasvu alkuperäiseen vuosisuunnitelmaan verrattuna on yhteensä noin 4,2 milj. euroa sisältäen liikenteen suoriteperusteisesta kasvusta aiheutuvan lipputulojen kasvun. Toimintamenot kasvavat alkuperäiseen vuosisuunnitelmaan verrattuna noin 8,8 milj. euroa johtuen liikenteen suoriteperusteisesta kustannuskasvusta, raitiotien liikennöintialianssin kustannusten kasvusta ja raitiotien vastikkeen kasvusta järjestelmän valmiusasteen noustessa, sekä talousarviopohjan korjauksina palkankorotusten arvioidusta vaikutuksesta sekä uusien ja peruskorjattujen tilojen vuokratilakustannuksista. Toimintakatetta muutokset heikentävät 4,6 milj. euroa alkuperäiseen vuosisuunnitelmaan verrattuna.

Palvelukokonaisuuden henkilötyövuodet kasvavat yhdellä henkilötyövuodella, jolla vahvistetaan yritysmyyntin ja asiakastietojen hyödyntämisen resursointia. Uuden rekrytoinnin rahoitus pyritään kattamaan tulojen lisäyksellä.

Joukkoliikenteen kaupunginvaltuuston nähden sitova nettoinvestointien suuruus on 0,5 milj. euroa. Bruttoinvestointien suuruus on 0,5 milj. euroa. Investoinnilla rahoitetaan joukkoliikenteen lippu- ja maksatusjärjestelmän hankintaa.

Suunniteltu palvelutuotanto on esitetty vuoden 2020 aikana tehdyn tuotteistuksen (Kuntatieto - palveluluokkakohtaiset kustannukset –projekti) tuoteriikien mukaisesti. Tietoina esitetään tuoteriikien nimi ja tuoteriikien kohdistetut vuosisuunnitelman mukaiset käyttökustannukset (toimintamenot + hallinto- ja talouspalvelujen laskennalliset vyörytysosuudet). Tuotteistusta on mahdollista päivittää vuosittain esitettyjen päivitystarpeiden mukaisesti.

Palvelu	Toimintamenot, 1 000 euroa)	Suoritemäärä	Yksikkökustannus, euroa/ suorite
Asiakaspalvelu	501		
Asiantuntijapalvelu	2 786		
Bussiliikenne **)	80 357	55 000 000	1,46
Ratikkaliikenne	22 204		
Joukkoliikennepalvelu	3 683		
Muu liikenne ***)	2 115	263 000	8,04
Junaliikenne	1 057		
Kaupunkipyörät	635		
Yhteensä	113 338		

*) Toimintamenot sisältävät hallinto- ja talouspalvelujen laskennallisia vyörytysosuuksia 79 te

**) Suoriteyksikkönä matkustajamäärä

***) Suoriteyksikkönä asukasmäärä

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Toimintatulot				
Myyntitulot	62 971	63 211	63 211	67 523
Maksutulot	45	155	155	155
Tuet ja avustukset	7 651	6 448	6 448	6 220
Muut toimintatulot	1 244	436	436	545
Toimintatulot yhteensä	71 912	70 250	70 250	74 443
Valmistus omaan käyttöön	18	20	20	20
Toimintamenot				
Henkilöstömenot	-1 500	-1 757	-1 590	-1 774
Palvelujen ostot	-84 964	-88 478	-88 479	-95 555
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-238	-73	-73	-98
Vuokramenot	-12 939	-14 212	-14 212	-15 792
Muut toimintamenot	-50	-44	-44	-61
Toimintamenot yhteensä	-99 673	-104 544	-104 378	-113 259
Toimintakate	-27 761	-34 293	-34 127	-38 816
Rahoitustulot ja -menot	1	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-302	-353	-353	-190
Tilikauden tulos	-28 062	-34 646	-34 480	-39 006
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-28 062	-34 646	-34 480	-39 006

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Investointimenot	-18	-500	-50	-500
Rahoitusosuudet	8	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-10	-500	-50	-500

Sitovat erät, käyttötalous (1 000 euroa)	Toiminta- tulot	Toiminta- menot	Toiminta- kate
Joukkoliikennelaetakunta	74 443	-113 259	-38 816

Sitovat erät, Investoinnit (1 000 euroa)	Investointi- menot	Rahoitus- osuudet	Netto- investoinnit
Joukkoliikennelaetakunta	-500	0	-500

Joukkoliikenne

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Toimintatulot	71 912	70 250	70 250	74 443
Toimintamenot	-99 673	-104 544	-104 378	-113 259
Toimintakate	-27 761	-34 293	-34 127	-38 816
Vyörytysosuudet *)	-282	-350	-350	-355
Toimintakate sisältäen vyörytykset	-28 043	-34 644	-34 478	-39 171

*) Sisältyy vyörytysosuudet (Paikkatieto sekä Hallinto- ja talouspalvelut)

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2023	VS 2024	Enn. 2024	VS 2025
Investointimenot	-18	-500	-50	-500
Rahoitusosuudet	8	0	0	0

Riskiprofiili

Joukkoliikenteen palveluryhmän merkittävimmät riskit

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskienhallintatoimenpiteet	Riskin omistaja
Taloudelliset riskit	Valtion ja kaupungin huono taloustilanne heikentää joukkoliikenteen palvelutasoa aiheuttaen negatiivisen kierteen.	9	Talouden seuranta ja reagointi. Muutoksista viestiminen	Joukkoliikennejohtaja
Vahinkoriskit	Tietojärjestelmien käyttö estyy.	9	Seuranta ja reagointi	Tietohallinto, joukkoliikennejohtaja
Operatiiviset riskit	Henkilöstön kuormittuminen johtaa poissaoloihin ja henkilövaihdoksiin.	9	Työhyvinvoinnin seuranta ja kehittäminen. Resurssointi ja priorisointi.	Esihenkilöt
Vahinkoriskit	Kriittisten prosessien varmistaminen, osaamisen vahvistaminen.	9	Varahenkilöjärjestelyt	Esihenkilöt
Operatiiviset riskit	Kuljettajapulan johdosta palvelu jää toteutumatta.	9	Positiivisen kuljettajamielikuvan rakentaminen, tilaajan kehittämistoimenpiteet	Joukkoliikenteen jory

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Palkalliset henkilötyövuodet (htv)	TP2023	VS 2024	VS 2025
Joukkoliikenne			
Yhteensä (htv)	26,3	29,7	29,3

Palveluryhmän rekrytointisuunnitelmaan sisältyy uusi suunnittelijan tehtävä. Vastaavasti joukkoliikenteen asiakaspalvelun resursseja on tarkennettu, ja käytännössä henkilötyövuosien arvioidaan hieman vähentyvän.

Osaamisen kehittämissuunnitelmassa on tunnistettu sekä strategisia että ammatillisia osaamistarpeita palvelualueitasoisesti. Muutoksiin, kehittämiseen ja tulevaisuuden haasteisiin vastaamiseen tarvitaan laaja-alaista kykyä uudistua, innostua sekä vahvasti eteenpäin pyrkivää asennetta.

Työkuorman kasvaessa ajanhallinta- ja priorisointitaidot ovat keskeisessä asemassa myös työhyvinvoinnin kehittämisen näkökulmasta. Lisäksi jokaisessa palveluryhmässä vahvistetaan ja tuetaan asiakaslähtöisyyttä. Yhtenä keskeisenä teemana vuonna 2025 on esihenkilötyön kehittäminen. Osaamisen kehittämistä tapahtuu perinteisten koulutusten lisäksi verkostoihin ja työryhmiin osallistumalla, kollegoilta oppimalla ja itsenäisesti perehtymällä.

Työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmaan on koottu palvelualueitasoisesti tunnistettuja keskeisiä kehittämistarpeita sekä konkreettisia toimenpiteitä. Ennaltaehkäisevään toimintaan tullaan panostamaan esimerkiksi esihenkilöiden työkyky- ja muutosjohtamisen taitoja vahvistamalla, kehittämällä toimintatapoja ja -prosesseja, tekemällä työpaikkaselvityksiä yhdessä työterveyshuollon kanssa sekä huolehtimalla työn vaarojen arviointien ajantasaisuudesta.

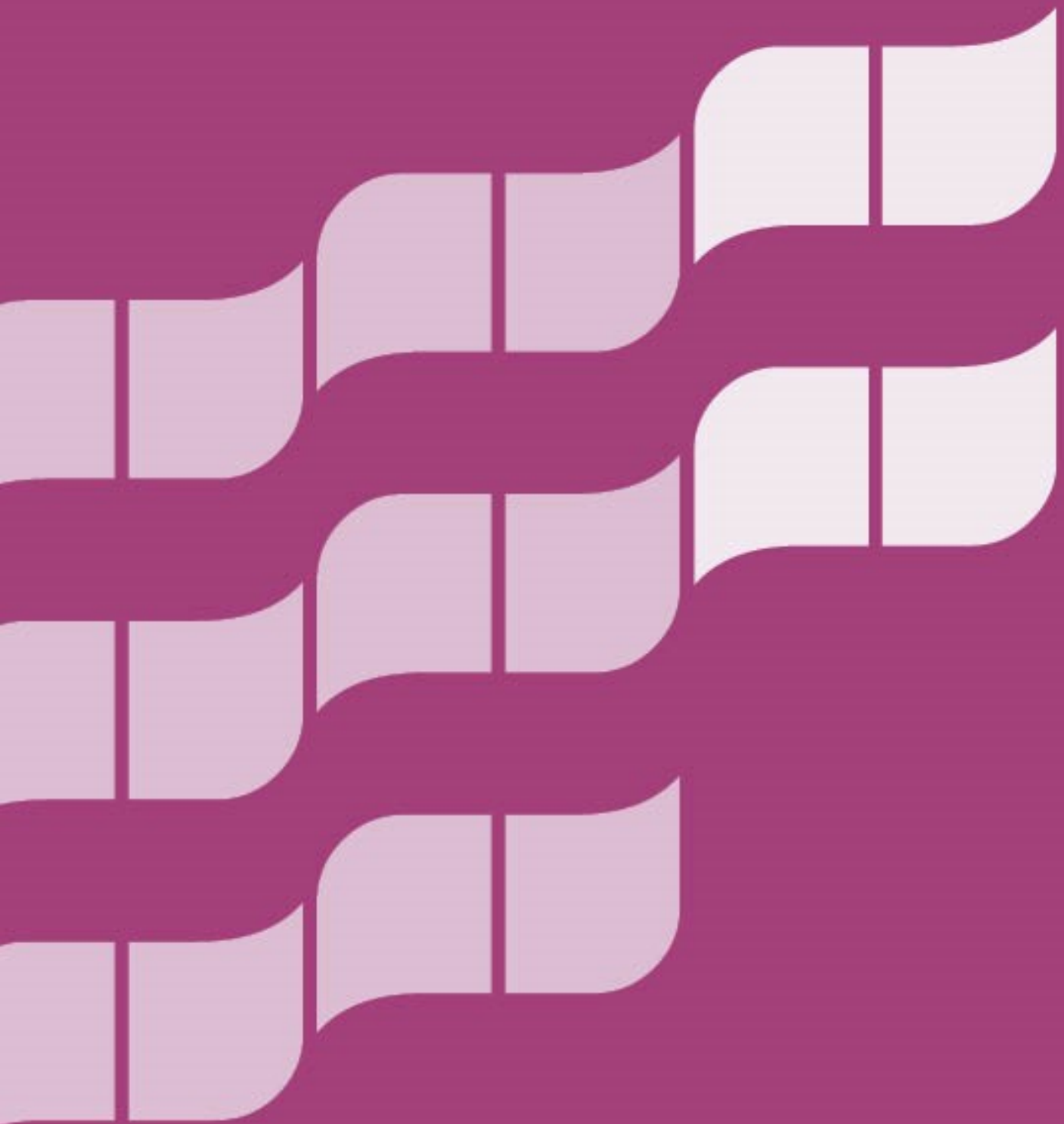
LIITTEET

- Hankintasuunnitelma

Hankintasuunnitelmassa kuvataan suunnitellut seuraavan vuoden kilpailutukset ja hankinnat, joissa hankinnan ennakoitu arvo on vähintään 60.000 euroa.

Hankinnat kirjataan hankintasuunnitelmaan riippumatta siitä, kirjataanko ne käyttötalouteen vai onko kyseessä investointi. Hankintasuunnitelma täytetään siltä osin, kuin tiedot ovat vuosisuunnitelmaa laadittaessa saatavissa.

Hankintasuunnitelma ei kuvaa hankintoihin liittyvää rahankäyttöä eikä sisällä investointien osalta investointisuunnitelmassa esitettäviä tietoja.

TAMPERE